

Laila Castrén, Katri Vainio-Siukola, Inka Laaksonen ja Seppo Saari

***Tritrichomonas foetus* as a cause of feline chronic large bowel diarrhoea**

***Tritrichomonas foetus* -alkueläin-tartunta kissan kroonisen paksusuolen ripulin aiheuttajana**

SUMMARY

Tritrichomonas foetus is a well recognized and an important bovine venereal pathogen, which can cause chronic large-bowel diarrhoea in cats. A typical feline patient is a young purebred cat suffering from diarrhoea despite conventional treatments with antibiotics and antiparasitics. Diarrhoea is often self limiting. Clinical signs may take several months to resolve. Special laboratory tests, such as selective culture or PCR testing, are needed for a diagnosis. This parasite cannot be detected by the flotation method often used for helminth diagnostics. Antimicrobial treatment against *T. foetus* is challenging. So far only ronidazole has been shown to have significant efficacy. Ronidazole treatment is off label and may cause adverse reactions. Due to increased awareness of this new feline pathogen and improved diagnostics, several cases of feline tritrichomonosis have been diagnosed in Finland. We review the literature, present two cases and describe observations based on the material sent for PCR analysis to the Finnish Food Safety Authority Evira. During 2008–2010, 60 faecal samples were analyzed and 17 (28 %) of them were PCR positive. A total of 45 samples were also tested for *Giardia spp.* and *Cryptosporidium spp.* Eleven were positive. In six of these, *T. foetus* co-infection was detected. There was no statistically significant association between *T. foetus* -infection and diarrhoea.

YHTEENVETO

Perinteisesti nautapatogeenina pidetty *Tritrichomonas foetus* -siimaeliö voi aiheuttaa kissalle pitkäkestoisen paksusuolentulehduksen ja -ripulin. Tyypillinen tritrikomonoosi-potilas on nuori rotukissa, jonka ripuli ei ole parantunut tavanomaisilla hoidolla kuten loishäädöllä tai antibioottikuurilla. Oireet ovat yleensä itsestään rajoittuvia, joskin ne kestävät usein kuukausia. *T. foetus* -loisia ei voida todeta suolistolostutkimuksissa käytetyllä flotaatiomenetelmällä. Diagnoosi edellyttää yleensä spesifisiä testejä, kuten selektiivisen viljelyn tai PCR-tutkimuksen. Tartunnan hoito on vaikeaa. Tehokkaaksi lääkkeeksi todettua ronidatsolia ei ole rekisteröity lemmikkieläimille. Sitä on Suomessa saatavilla ainoastaan erityislupavalmisteena, ja hoitoon voi liittyä sivuvaikutuksia. Uuden patogeenin tiedostamisen ja parantuneen diagnostiikan ansiosta on jo useita *T. foetus* -tartuntoja diagnosoitu suomalaiskissoilla. Esittelemme kaksi potilastapausta ja Elintarviketurvallisuusvirasto Eviraan lähetettyjen näytteiden pohjalta tehtyjä havaintoja. Vuosina 2008–2010 Evirassa tutkittiin 60 kissan ulostenäytteet PCR-menetelmällä tritrikomonaksen varalta. Niistä 17 (28 %) oli positiivisia. Lähetetyistä näytteistä 45 tutkittiin lisäksi giardioiden ja kryptosporidien varalta. Näistä positiivisia oli 11, joista kuusi oli peräisin kissoilta, joilla oli samanaikainen *T. foetus* -tartunta. *T. foetus* -tartunnan ja ripulioireiden välillä ei ollut tilastollisesti merkitsevää yhteyttä.

YDINKOHDAT:

- *Tritrichomonas foetus* on mukoflagellaatteihin kuuluva alkueläin, joka aiheuttaa kissalle kroonista paksusuolenripulia.
- Tyypillinen oire on runsas ja limainen ripuli. Vanhoilla kissoilla tartunta on usein oireeton.
- Tartunta tapahtuu feko-oraalisesti. Ahtaus altistaa tartunnalle ja kliinisille oireille.
- Loinen tuhoutuu nopeasti elimistön ulkopuolella.
- Tartunta diagnosoidaan ulosteesta suoralla mikroskopialla, selektiivisellä viljelyllä tai PCR:llä. PCR on luotettavin menetelmä.
- Ronidatsolia voidaan käyttää tritrikomonoosin hoitoon.
- *T. foetus* -diagnoosi yleistyy suomalaisilla kissoilla.